

Community News LLANEDI COMMUNITY COUNCIL

Spring 2021

Serving Llanedi, Tycroes and Hendy

WELCOME TO LLANEDI COMMUNITY NEWS

In this issue:

- Focus on projects improving our environment
- Volunteers
- Connect to kindness
- Terry Price Award

Your Council

There are 16 Community Councillors, 8 from Hendy/Fforest, 7 from Tycroes and one from Llanedi.

The Council also has two officers, our Clerk and our Community Development Officer. Please contact us if you have any concerns or problems. Contact details for Councillors can be found on the web site, or you can contact officers using the details at the end of the newsletter.

Youth Councillors

We are looking to recruit two young members from the community to become junior counsellors and so represent the views of young people on the Council.

Ideally these new members should have been resident in our locality for at least two years and be under the age of 25. If interested, please contact the Clerk to the Council.

Our Local Schools

It's so good to see our schools open again and the children having the chance to catch up with their teachers and friends.

We are very grateful to the great efforts made by all the staff in our schools to ensure that our children had opportunities to continue with their learning during the dark days of the pandemic.

“Thank You!”

Alfie helps plant bulbs at Heol y Plas

Improving Public Spaces

We have been undertaking general improvements to parks and green spaces, including additional and replacement benches, wildflower planting and thanks to a grant from National Resources Wales, we will also be planting more trees.

We've also worked with volunteers to help improve our patch. This is all part of our commitment to improving our environment.

The Terry Price Award

The Council is expecting to announce the winner of the Terry Price Award in June this year.

As always, this annual award recognises any form of special achievement by a young person, under the age of 25. Looking ahead to 2022, if you know of anyone who deserves recognition, please inform our Clerk. Details of the award are shown on the Council's web-site.

Community Hubs

This initiative, supported by Carmarthenshire Association of Voluntary Services, is looking at ways our communities can get more engaged in informal volunteering and is exploring the benefits of developing community hubs.

They will be funding a range of community nominated projects. The initiative has also provided funding for totems for each village as well as illustrated maps, both of which are currently in development. If you are interested in being part of a local hub, or have a project idea please contact the Community Development Officer.

The Covid Pandemic

With better days ahead, we reflect on the wonderful response of so many local volunteers who gave their time and energy to support the most vulnerable members of our communities during the Covid crisis.

In particular, the provision of hot meals, help with shopping and other chores or just calling for a chat were much appreciated by many people isolated by infirmity or living on their own.

The pandemic also saw us working with partners such as Hendy and Tycroes PTA's and Llanedi Friendship Circle to deliver Halloween and Christmas trails around the villages. **Thank you all.**

Amily enjoys the Christmas Trail

Tycroes Trails

We are working on a project that identifies four walking routes of various lengths that start from the village.

Attractive panels will be erected to help people follow the routes, and these will be supported by way markers and downloadable leaflets. Thanks to the Betws Wind Farm Project, who are funding this enterprise with a grant, and to Tycroes Trekkers and the County Council's Rights of Way Officers for their help and advice.

Tycroes Trail

Talyclun Play Area

Following consultations with residents in Talyclun as to the future of the open area, it has been agreed to replace old, redundant play equipment in the near future.

We will also be working with residents to see what else they would like to see developed on the green. This is part of the Council's programme of renewing and improving play facilities throughout our area.

Tycroes Playground Improvements

The Community Council has put together a significant funding package to develop Tycroes's play areas. The funds include Section 106, grant aid from Betws Wind Farm and the Community Council's own budgets.

The new scheme will include accessible play equipment. We are currently seeking quotations for the work from playground specialists and will be seeking the advice of local children as to what play equipment they prefer.

Hendy Nature Trail

Since its official opening in October, the nature trail has proved to be very popular, with hundreds of people walking around it every week.

Our volunteers, aided by the Probation Service, are still active in helping maintain the site for nature. New bird boxes, bins, an information board, and a fun children's trail are just a few examples of what's happened lately. We've also now got a 5 year ecological master plan which will help the volunteers to work with the Community Council in improving the habitats. The site has an active social media presence, with over 600 followers on Facebook (@HendyNatureTrail). Volunteers have set up a Flickr account to display some of the fantastic photos of wildlife on the site. New volunteers are welcome.

Hendy Nature Trail

Foodbanks

The Carmarthenshire Food Network would like to hear from anyone whose used the services of a foodbank, especially through the pandemic.

Has it worked for you? You can contact them via Jamie.Horton@cavs.org.uk or drop us a note anonymously and we will pass it on.

Contact Us:

Llanedi Community Council is your Council. You can contact us by getting in touch with our Clerk: **E: daidoc@yahoo.co.uk M: 07971 026493** or Community Development Officer: **E: Llanedicdo@gmail.com M: 07862 218066** or any of your elected councillors.

Information on the Council's actions and activities are available on our website **w: www.llanedi.org.uk** and on social media **f @LlanediCC**

Hendy Community Centre

The recent appointment of a Project Manager is enabling the Council to make good progress with the redevelopment of the old Cricket Club into a modern multi-use community centre.

It is anticipated that actual construction work will commence soon. This project is supported by a substantial grant from the Welsh Government.

Tycroes Growing Together

A generous National Lottery Local Places for Nature grant has been secured for an exciting project which will improve the environment and provide more opportunities for community engagement in two of our key greenspaces - Tycroes Park and Woods and Cwmfferws Park.

The project includes wildflower planting, a public growing space, tree planting (including a mini orchard), and better future management of the sites, access improvements and the development of wild-play areas. The first step was to carry out an ecological survey of the site, which is now complete. We hope that physical works will start on site soon. The project has support from a range of local bodies including Tycroes Old Age, the Youth Club, Tycroes Trekkers and Tycroes PTA as well as the Caeau Mynydd Mawr Marsh Fritillary Project. We are keen to recruit more volunteers who can help support the project. For more information or to volunteer, please contact the Community Council.

Connect to Kindness

Carmarthenshire has always been a county of kind residents - we just seem more aware, at present, of just how kind and what that means.

West Wales County Voluntary Centres (CAVS/PAVS/CAVO) and The West Wales Care Partnership have been supporting this wave of kindness through its Connect to Kindness Campaign. Highlighting the health benefits and the 'science' behind kindness they have been promoting their 5 key messages: Kindness is for everyone, Kindness is good for you, Kindness connects us, Kindness protects us and Kindness is inspiring. Communities can take part in a 45 minutes awareness session; can participate in the online module; share the message within work, their village, town, household; and can join the West Wales and Carmarthenshire Facebook Groups.

Connect to Kindness Carmarthenshire | Facebook
Connect to Kindness West Wales | Facebook

Spotlight On Volunteers - LLANEDI

Llanedi Friendship Circle Committee - Audrey Lewin, Maureen Keeler, Meinir Morgan and Sian Sollitt.

Friendship Circle Committee Members

The volunteers of the Llanedi Friendship Circle all get great satisfaction from seeing how everyone enjoys and looks forward to coming to their Friday meetings. For many, living in a rural village can mean being very lonely at times and through the Circle many friendships have been made. They are now looking forward to being able to meet again after such a challenging year.

Audrey added "I personally get great pleasure out of volunteering. Seeing the positive difference our weekly meetings have made to so many of our regular members makes everything worthwhile".

Tony Matthews, Llanedi - Covid volunteer and supporter of other local projects such as the Gwyl Edi Group.

"I was privileged to be part of the group of volunteers that assisted the community during Covid by delivering essential medicines to those self-isolating and providing food deliveries and financial support to the local food banks. Meeting so many of our local community was a pleasure and the positive feedback received was very welcome".

Asset Register

Thanks to the work of volunteer Laura Jones and support from Carmarthenshire Association of Voluntary Services, we have been pulling together an asset register for our communities.

The register will include information on a range of things including facilities, community groups, historic sites and local businesses. Once complete, the register will feature on the community web site www.llanedi.org. If you'd like to suggest an asset, please contact us.

Your News

Calling local groups - we would like to help publicise your events and activities in future newsletters, on social media and via the community web site www.llanedi.org.

Covid is not over and never likely to be - so if you meet regularly by Zoom, or intend to meet in person post-pandemic, please send us the details.

Newyddion Cymunedol CYNGOR CYMUNED LLANEDI

Gwanwyn 2021

Yn gwasanaethu Llanedi, Tycroes a'r Hendy

CROESO I NEWYDDION CYMUNEDOL LLANEDI

Yn y rhifyn hwn:

- Ffocysu ar brosiectau i wella ein hamgylchedd
- Gwirfoddolwyr
- Cysylltu â Charedigrwydd
- Gwobr Terry Price

Eich Cyngor

Mae'n cynnwys 16 Cyngorydd Cymuned, 8 o'r Hendy/ Fforest, 7 o Dycroes ac un o Lanedi.

Mae hefyd gan y Cyngor ddau swyddog, sef ein Clerc a'n Swyddog Datblygu Cymunedol. Os oes gennych unrhyw bryderon neu broblemau, cysylltwch â ni os gwelwch yn dda. Gallwch ddod o hyd i fanylion cyswllt y Cyngorwyr ar y wefan, neu fe allwch gysylltu â'r swyddogion drwy ddefnyddio'r manylion sydd ar ddiwedd y cylchlythyr hwn.

Cyngorwyr Ifanc

'Rydym am recriwtio dau aelod ifanc o'r gymuned i fod yn gyngorwyr iau, er mwyn cynrychioli barn ieuenctid ar y Cyngor.

Yn ddelfrydol, bydd y ddau aelod newydd wedi byw yn ein hardal am o leiaf ddwy flynedd, ac o dan 25 mlwydd oed. Os oes gennych ddi-ddordeb, cysylltwch â Chlerc y Cyngor os gwelwch yn dda.

Ein Hysgolion Lleol

Mae'n braf iawn gweld ein hysgolion ar agor unwaith eto, a'r plant yn cael y cyfle i ddal i fyny gyda'i hathrawon a ffrindiau.

'Rydym yn ddiolchgar iawn am yr ymdrechion mawr sydd wedi'u gwneud gan holl staff ein hysgolion i sicrhau bod ein plant wedi cael y cyfle i barhau i ddysgu yn ystod cyfnod tywyll y pandemig.

“Diolch!”

Alfie yn helpu plannu bylbiau yn Heol y Plas

Gwella Mannau Cyhoeddus

'Rydym wedi bod yn gwneud gwelliannau cyffredinol yn y parciau a'r manau gwyrrd, gan gynnwys gosod meinciau ychwanegol ac amnewid hen feinciau, plannu blodau gwyllt a, diolch i grant oddiwrth Cyfoeth Naturiol Cymru, byddwn hefyd yn plannu mwy o goed.

'Rydym hefyd wedi cydweithio gyda gwirfoddolwyr i helpu gwella'n hardal. Mae hyn yn rhan o'n hymrwymiad at wella'n hamgylchedd.

Gwobr Terry Price

Mae'r Cyngor yn ei ddisgwyl i gyhoeddi'r enillydd ym mis Mehefin. Fel arfer bydd y wobwr yn gydnabod unrhyw fath o cyflawniad gan berson ifanc dan 25 blwydd oed.

Os ydych yn gwybod am unrhyw un sy'n haeddu cydnabyddiaeth rhowch wybod i'n Clerc. Dangosir fwy o fanylion ar y wefan.

Hybiau Cymunedol

Mae'r fenter hon, a gefnogir gan Gyndeithas Gwasanaethau Gwirfoddol Sir Gaerfyrddin, yn astudio sut y gall cymunedau ymgysylltu yn well gyda'r broses o wirfoddoli anffurfiol, ac yn archwilio'r buddion o ddatblygu hybiau cymunedol.

Byddant yn ariannu ystod o brosiectau a enwebir gan y gymuned. Mae'r fenter hefyd wedi darparu arian i osod totemau ymhob pentref, ynghyd â mapiau darluniadol, ac mae'r ddau yn cael eu datblygu ar hyn o bryd. Os oes gennych ddi-ddordeb mewn bod yn rhan o hwb lleol, neu fod gennych syniad am brosiect, cysylltwch â'r Swyddog Datblygu Cymunedol os gwelwch yn dda.

Y Pandemig Covid

Wrth inni edrych ymlaen at well ddyddiau, 'rydym yn myfrio ar ymateb gwyb cymaint o wirfoddolwyr lleol a oedd, yn ystod yr argyfwng Covid, wedi rhoi o'u hamser ac egni i gefnogi'r mwyaf bregus yn ein cymunedau.

Yn benodol, diolch am ddarparu bwyd twym, helpu gyda'r siopa a thasgau eraill, neu alw draw am sgwrs; roedd llawer o bobl a oedd wedi'u hynysu gan wendid, neu oherwydd eu bod yn byw ar eu pennau eu hun, wedi gwerthfawrogi'r cymorth yn fawr.

Yn ystod y pandemig, roedden ni hefyd wedi cydweithio gyda phartneriaid eraill megis Gyndeithasau Rhieni ac Athrawon Ysgolion yr Hendy a Thygroes a Chylch Cyfeillgarwch Llanedi i ddosbarthu llwybrau Calan Gaeaf a Nadolig o gwmpas y pentrefi. *Diolch yn fawr i bawb.*

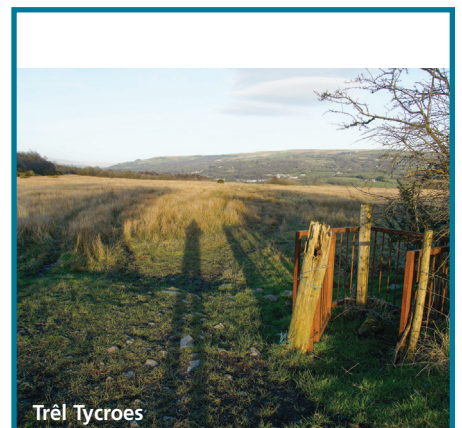

Amily yn mwynhau Llwybr y Nadolig

Llwybrau Cerdded Tycroes

'Rydym yn gweithio ar brosiect i adnabod pedwar llwybr cerdded, o amrywiol hyd, sy'n dechrau o'r pentref.

Bydd paneli atyniadol yn cael eu gosod i helpu pobl ddilyn y llwybrau, a byddwn yn ychwanegu marcwyr ffordd, a thafenni y mae modd eu lawrlwytho, at rhain. Diolch i Fferm Wynt y Betws, sydd yn ariannu'n brosiect, ac i Thygroes Trekkers a Swyddogion Hawliau Tramwy Cyhoeddus y Cyngor Sir am eu cymorth a chynghor.

Trêl Tycroes

Ardal Chwarae Talyclun

Yn dilyn ymgynghori gyda phreswylwyr ynghylch dyfodol yr ardal agored, cytunwyd amnewid hen offer chwarae diangen yn y dyfodol agos.

Byddwn hefyd yn cydweithio gyda phreswylwyr i weld beth arall yr hoffent weld yn cael ei ddatblygu ar y grŵn. Mae hyn yn rhan o raglen amnewid a gwella cyfleusterau chwarae y Cyngor ar draws ein hardal.

Gwelliannau i Faes Chwarae Tycroes

Mae'r Cyngor Cymuned wedi sefydlu pecyn ariannu sylweddol i ddatblygu manau chwarae Tycroes. Bydd yr arian yn cynnwys arian Adran 106, cymorth grant oddiwrth Fferm Wynt y Betws ac arian o gyllideb y Cyngor Cymuned.

Bydd y cynllun newydd yn cynnwys offer chwarae hygyrch. Ar hyn o bryd, 'rydym yn aros am ddyfynbrisiau oddiwrth arbenigwyr cyflenwi offer chwarae, a byddwn yn gofyn cyngor plant lleol ynghylch y math o offer y byddai'n well ganddynt weld yn cael ei osod.

Llwybr Natur yr Hendy

Ers iddo agor yn swyddogol ym mis Hydref, mae'r Llwybr natur wedi profi'n bobogaidd iawn, ac mae cannoedd o bobl yn ei ddefnyddio pob wythnos.

Mae ein gwirfoddolwyr, gyda chymorth y Gwasanaeth Prawf, yn dal yn weithgar ac yn helpu cynnal a chadw'r safle, er budd natur. Mae esiamplau o'r hyn sydd wedi'i wneud yn ddiweddar yn cynnwys gosod bocsys adar newydd, biniau ac hysbysfyrddau, a sefydlu llwybr hwyli i'r plant. Erbyn hyn mae gennym uwch-gynllun ecolegol 5 mlynedd a fydd yn helpu'r gwirfoddolwyr i gydweithio gyda'r Cyngor Cymuned yn y gwaith o wella'r cynefinoedd. Mae'r safle yn cael ei hysbysu ar y cyfryngau cymdeithasol, ac mae dros 600 yn ei ddilyn ar Facebook (@Hendy Nature Trail). Mae'r gwirfoddolwyr wedi sefydlu cyfrif Flickr er mwyn arddangos peth o'r lluniau gwych o'r bywyd gwylt sydd i'w weld ar y safle. Rhown groeso cynnes i wirfoddolwyr newydd.

Llwybr Natur yr Hendy

Banciau Bwyd

Hoffai Rhwydwaith Fwyd Sir Gaerfyrddin glywed oddiwrth unrhywun sydd wedi defnyddio'r gwasanaeth banc bwyd, yn enwedig yn ystod cyfnod y pandemig.

Ydy'r cynllun wedi gweithio i chi? Gallwch gysylltu â nhw drwy Jamie.Horton@cavs.org.uk neu adael nodyn dienw i ni, a gallwn nid ei basio ymlaen.

Cysylltwch â ni:

Eich Cyngor CHI yw Cyngor Cymuned Llanedi. Gallwch gysylltu â ni drwy gyfathrebu gyda'r Clerc: **E:** daidoc@yahoo.co.uk **FF:** 07971 026493 neu'r Swyddog Datblygu Cymunedol: **E:** Llanedicdo@gmail.com **FF:** 07862 218066 neu unrhyw un o'ch cyngorwyr etholedig.

Mae gwbyodaeth ynghylch gweithgareddau'r Cyngor ar gael ar ein gwefan: **w:** www.llanedi.org.uk ac ar y cyfryngau cymdeithasol **f** @LlanediCC

Canolfan Gymunedol yr Hendy

Mae penodiad diweddar Rheolwr Prosiect wedi galluogi'r Cyngor i wneud cynnydd da gyda'r cynllun o ail-ddatblygu'r hen Glwb Criced a'i droi'n ganolfan gymunedol fodern, aml-ddefnydd.

Rhagwelir y bydd y gwaith adeiladu yn dechrau cyn bod hir. Cefnogir y prosiect gan grant sylweddol a dderbyniwyd oddiwrth Llywodraeth Cymru.

Tyfu Gyda'n Gilydd Tycroes

'Rydym wedi derbyn grant hael iawn oddiwrth Llefydd Lleol i Natur y Loteri Genedlaethol i gynnal prosiect cyffrous a fydd yn gwella'r amgylchedd ac yn rhoi mwy o gyfle am ymgysylltu cymunedol mewn dau o'n manau gwyrdd allweddol - Parc a Choetir Tycroes, a Pharc Cwmfferws.

Mae'r prosiect yn cynnwys plannu blodau gwylt, sefydlu lle tyfu cyhoeddus, plannu coed (gan gynnwys perllan fechan), a gwell rheolaeth yn y dyfodol o'r safleoedd, gwelliannau i fynediad a datblygu manau chwarae gwylt. Y cam cyntaf oedd cynnal arolwg ecolegol o'r safle ac, erbyn hyn, mae'r gwaith hwn wedi'i gwblhau. Y gobaith yw y bydd y gwaith go-iawn yn dechrau ar y safle cyn bo hir. Mae'r prosiect wedi derbyn cefnogaeth oddiwrth Glwb Henoed Tycroes, y Clwb Ieuencid, Tycroes Trekkers a Chymdeithas Rhieni ac Athrawon Tycroes, yn ogystal â Phrosiect Brith y Gors Caeau Mynydd Mawr. 'Rydym yn awyddus i recriwtio mwy o wirfoddolwyr sy'n gallu helpu cefnogi'r prosiect. Am ragor o wybodaeth neu i wirfoddoli, cysylltwch â'r Cyngor Cymuned os gwelwch yn dda.

Cysylltu â Charedigrwydd

Mae Sir Gaerfyrddin wastad wedi bod yn sir sy'n llawn preswylwyr caredig - ond, ar hyn o bryd, efallai 'rydym yn fwy ymwybodol o ba mor gareddig, a'r hyn y mae hynny'n golygu.

Mae'r Canolfannau Gwirfoddol Sirol yng Ngorllewin Cymru (CAVS/PAVS/CAVO) a Phartneriaeth Gofal Gorllewin Cymru wedi bod yn cefnogi'r don yma o gareddigrwydd drwy ei Ymgyrch 'Cysylltu â Charedigrwyddnd'. Gan amlygu buddion iechyd a'r 'gwyddoniaeth' sydd y tu ôl i gareddigrwydd, maen nhw wedi bod yn hyrwyddo eu 5 neges allweddol:

Mae Caredigrwydd ar gyfer pawb, mae Caredigrwydd yn dda i chi, mae Caredigrwydd yn ein cysylltu, mae Caredigrwydd yn ein hamddiffyn ac mae Caredigrwydd yn ein hysbrydoli. Gall cymunedau gymryd rhan mewn sesiwn ymwybyddiaeth 45 munud o hyd; cyfranogi at y modiwl arlein; a rhannu'r neges yn y gwaith, yn eu pentref, tref, ar yr aelwyd, ac ymuno â Grwpiau Facebook Cysylltu â Charedigrwydd Gornllewin Cymru a Sir Gaerfyrddin.

Cysylltu â Charedigrwydd Sir Gaerfyrddin | Facebook
Cysylltu â Charedigrwydd Gorllewin Cymru | Facebook

Ffocysu ar Wirfoddolwyr - LLANEDI

Pwyllgor Cylch Cyfeillgarwch Llanedi - Audrey Lewin, Maureen Keeler, Meinir Morgan a Sian Sollitt.

Aelodau Pwyllgor y Cylch Cyfeillgarwch

Mae gwirfoddolwyr Cylch Cyfeillgarwch Llanedi yn cael pleser mawr o weld pawb yn mwynhau eu hunain, ac yn edrych ymlaen at ddoed i'r cyfarfodydd, a gynhelir ar ddydd Gwener. I lawer, mae byw mewn pentref gwledig yn gallu golygu bod yn unig iawn ar brydiau, ac mae nifer fawr wedi cwrrd â ffrindiau newydd drwy fynychu'r Cylch. Maen nhw nawr yn edrych ymlaen at gyfarfod a'i gilydd unwaith eto, ar ôl y fath flwyddyn heriol.

Ychwanegodd Audrey "Yn bersonol, dw i'n cael pleser mawr o wirfoddoli. Mae gweld y gwahaniaeth positif mae ein cyfarfodydd wythnosol yn gwneud i gymaint o'n haelodau cyson yn gwneud y cyfan yng ngwerth chwell".

Tony Matthews, Llanedi - Gwirfoddolwr Covid, ond hefyd yn cefnogi prosiectau lleol eraill megis Grŵp Gwyl Edi.

"Roedd hi'n fraint bod yn rhan o'r Grŵp o wirfoddolwyr a oedd yn cefnogi'r gymuned yn ystod Covid, drwy ddosbarthu meddyginiaethau hanfodol i'r rhai a oedd yn hunanynysu a darparu cefnogaeth ariannol i'r banciau bwyd lleol. Roedd hi'n bleser cwrrd â chymaint o bobl o'r gymuned leol, ac roedd yr adborth positif a dderbyniwyd yn codi calon".

Cofrestr Asedau

Diolch i waith gwirfoddol Laura Jones, a chefnogaeth oddiwrth Gymdeithas Gwasanaethau Gwirfoddol Sir Gâr, 'rydym wedi bod yn llunio cofrestr asedau at ddefnydd ein cymunedau.

Bydd y gofrestr yn cynnwys gwbyodaeth am ystod o bethau, gan gynnwys cyfleusterau, grwpiau cymunedol, safleoedd hanesyddol a busnesu lleol. Unwaith ei bod wedi'i chwblhau, bydd y gofrestr yn cael ei chynnwys ar yr wefan gymunedol www.llanedi.org. Os hoffech awgrymu ased, cysylltwch â ni os gwelwch yn dda.

Eich Newyddion Chi

Galw ar y grwpiau lleol - hoffon ni eich helpu i hysbysu eich digwyddiadau a'ch gweithgareddau yn ein cylchlythyron, ar y cyfryngau cymdeithasol ac ar yr wefan gymunedol www.llanedi.org.

Felly, os 'rydych yn cyfarfod yn gyson ar Zoom, neu'n bwriadu cyfarfod wyneb yn wyneb ar ôl i bandemic ddoed i ben, anfonwch eich manylion aton ni os gwelwch yn dda.

